

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Магдалена Борисова Елчинова, Нов български университет, 3.1. Социология, антропология и науки за културата
върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност професор по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Фолклористика), обявен в „Държавен вестник“, брой 63/18.08.2015 г., с кандидат доц. д-р Пламен Георгиев Бочков

I. Изследователска (творческа) дейност и резултати.

Монографията „Веда Словена – 140 години по-късно“, Издателство на НБУ, 2015, с която доц. д-р Пламен Бочков участва в конкурса, обобщава дискусиите около феномена „Веда Словена“ и предлага систематичен фолклористичен и антропологически анализ на двата тома с епически песни. По думите на автора, в работата му доминира контекстуалният подход, според който анализът на епическите текстове е обвързан със социо-културния контекст, в който те се популяризират. Това според мене е един от основните приноси на работата, защото авторът се съсредоточава върху причините, довели до публикуването и разпространението на сборника, без да се фиксира върху продължителния и според мене безплоден спор относно автентичността на текстовете. Книгата на Пламен Бочков има стойност както за специалистите по тази проблематика, така и за онези, които я познават по-общо. Приносен характер има обобщението върху споровете и публикациите за „Веда Словена“, което систематизирано и с ясна позиция въвежда читателите в тази обширна материя. Друг съществен принос на работата е, че тя представя на достъпен език съдържанието и анализа на основните мотиви и теми, застъпени в тази поредица от епически песни. Сама по себе си книгата, със своите обобщения, може да послужи за развиване на дебатите в нова и по-плодотворна посока. Предложените в монографията анализи имат и приложна стойност в сферата на преподаването или при разработването на популярни публикации или предавания.

Освен този монографичен труд, доц. д-р Пламен Георгиев Бочков участва в конкурса и с набор от други научноизследователски текстове и учебници.

Основният принос на кандидата е в областта на изследването на българския юнашки епос – насока, която той развива систематично още от първата си монография от 1994 г. Статиите и докладите му анализират различни аспекти от фолклорния епос –

мотиви, образи, герои. Работата му показва развитие от тясно фолклористичния фокус върху епическите текстове към контекстуализирането им в специфичните условия на тяхното изпълнение и функциониране, т.е. към задълбочаване на антропологическата перспектива. Доц. Бочков несъмнено е сред най-добрите познавачи на българския юнашки епос не само днес, но и погледнато в историята на българската фолклористика.

Наред с подчертания интерес към епоса, кандидатът работи и върху други теми и проблеми, където публикациите му имат приносен характер. В тази връзка искам да подчертая изследванията му върху преданията – една все още недостатъчно разработена проблематика у нас, в която Бочков предлага задълбочени и систематизирани анализи. Това е област, в която той би могъл и в бъдеще да разшири своите изследвания и публикации.

Включването на доц. д-р Пламен Бочков в поредица от изследователски проекти, инициирани от НБУ и финансирани от различни източници, показва разностранността на изследователските му компетенции. Част от тези проекти са посветени на антропологически теми като миграцията, границата, културната идентичност и употребите на културното наследство за местно развитие. Той е един от първите, които публикуваха наблюдения върху изселените през 1989 г. български турци в гр. Измир, като инициира и ръководи съвместен българо-турски изследователски проект по проблема през 2002 г. Наблюденията му върху процесите на местното развитие в общини по южната граница на България (най-вече в Гоцеделчевско) и употребите на културното наследство в тези процеси са изключително интересни и задълбочени. Познавам ги от съвместната ни работа по проект „Културно наследство и местно развитие по южната граница на България“ (ФНИ, 2013 г.) и от презентациите, които е правил на поредица от семинари в и извън НБУ. Сигурна съм, че предстоят поразгърнати публикации, както и практически разработки по тази проблематика.

Доц. Бочков работи и по проекта на деп. „Антропология“ „Общество и околна среда“, в рамките на който направи ценни наблюдения в Провадия и Варна, които бяха представени на поредица от семинари и национална научна конференция в периода 2010-2012 г.

Една от новите насоки в работата му, която привлича студентския интерес, е върху социалните мрежи, в частност Фейсбук в контекста на консумативната култура. Това е област, в която в България са правени много малко изследвания и с това приносът на Пламен Бочков се очертава като особено значим.

Съществена част от публикациите на доц. д-р Пламен Бочков през периода след хабилитирането му са посветени на преподаването на фолклористика и антропология във ВУЗ. Кандидатът е автор на учебник „Увод във фолклорната култура“, на студии по етнология „Ние и другите“, на учебното помагало „Незабравените легенди“, а през м. септември 2015 г. представи за обсъждане своята част от учебник „Митология и религия“ (в съавторство с Т. Леков), който предстои да излезе в скоро време. Освен това той е автор на лекции по антропология, публикувани в поредицата „Ловци на умове“, сред които се открояват тези, посветени на рефлексивната антропология.

По-голямата част от публикациите на доц. д-р Пламен Бочков са направени в реферирани и рецензирани издания, което потвърждава стойността на работата му. За съжаление малко от тези издания са международни, което ограничава степента на разпространение на идеите и научните разработки на кандидата. Това до голяма степен ограничава и обхвата на цитиранията, които са предимно от български автори.

Справката за цитиранията, представена от кандидата, показва интереса на научната общност към неговите изследвания. Това, което остава извън писменото документиране, но заслужава да се отбележи, е използването на учебниците на доц. Бочков в преподаването по антропология и фолклористика в различни университети в страната.

II. Учебна и преподавателска дейност.

Доц. д-р Пламен Георгиев Бочков има разностранна и богата преподавателска дейност, базирана основно в НБУ, но и с гостувания в други университети. Лекционните курсове, които той е водил през годините, са в областта на фолклористиката, етнологията и културната антропология. Тематичният обхват и насочеността на курсовете също са разнообразни: от въвеждащи (Увод във фолклорната култура, Етнология на българите), през основни курсове по дисциплини (Митология и религия, Символни форми на културата), до специализирани курсове (Рефлексивна антропология, Пол и социални роли, Етнология на туризма и мн. др.), включени в различни образователни равнища – базово, бакалавърско, магистърско и докторско. Доц. Бочков води и няколко извънаудиторни курса, в това число практика и стаж, с които подпомага обучението на студентите в умения за теренна работа и организиране на практически проекти. Извън учебната програма той организира през годините поредица от краткосрочни теренни проучвания, по време на които обучава студенти в теренна работа. Съгласно изискванията на НБУ, доц. Бочков подпомага подготовката на студентите към различните си курсове чрез качване на лекции и други

обучителни материали в различна форма в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ". През годините е бил научен ръководител на общо четирима докторанти в ИФ-БАН и ПУ „Паисий Хилендарски“. Освен това е ръководил голям брой магистърски и бакалавърски тези в НБУ. Извън статистиката остава участието му в многобройни научни журита за защита на докторски, магистърски и бакалавърски тези, както и писането на рецензии за студентски разработки.

Все още слабо е развита работата на доц. д-р Пламен Бочков с чуждестранни студенти, както и участието му в преподавателски обмен по програма Еразъм.

Резултатите от редовно провежданите в НБУ анкети за оценката на студентите за преподаването показват изключително високо ниво на удовлетвореност. Студентските оценки са гаранция, че освен приносите в научноизследователската дейност, кандидатът умее добре да поднесе пред разнообразна студентска аудитория резултатите от своята работа, а също и значими теории и методи от полето на фолклористиката и културната антропология.

III. Административна и обществена дейност.

Безспорно е активното участие на доц. д-р Пламен Бочков в административна и обществена дейност през годините. В НБУ той натрупва и развива административните и управленските си умения, преминавайки през различните равнища на кариерно израстване – ръководител на департамент, декан, заместник-ректор, ректор. Възходящата му кариера е доказателство за високата оценка, която получава като администратор и като човек, който умее да организира работата на различни по мащаб работни екипи. В изпълнението на своите ръководни функции доц. д-р Пламен Бочков демонстрира и развива комуникативните си умения, лекотата на общуване с различни аудитории (студенти, преподаватели, управленски органи, медии), както и уменията си за работа в екип.

Обществената му активност е обвързана с ръководните постове, които заема в НБУ, и е насочена преди всичко за утвърждаване на авторитета на университета в публичното пространство, за поддържане на репутацията му на модерно, либерално учебно заведение, което предлага възможности за многостранно развитие и реализация на студентите и което има активна гражданска позиция по проблемите на българското общество. Кандидатът участва активно и в ръководенето на кандидатстудентските кампании в НБУ на различно равнище в последните 15 г., като има пряк принос към предлагането на нови и модерни учебни програми и привличането на студенти в тях.

IV. Лични впечатления от кандидата (ако има такива).

От години работя с доц. д-р Пламен Бочков по различни изследователски проекти и други инициативи и имам непосредствени наблюдения върху неговата работа и качества. Мога да потвърдя, че освен отлични умения на учен и преподавател, той притежава такива ценни качества като отговорност, лоялност, инициативност, комуникативни и управленски умения, гъвкавост в намирането на решения, чувство за хумор и способност не само да организира, но и да увлича другите за постигането на една или друга кауза. Смятам, че тези негови качества допълват впечатляващия му опит в научната сфера и преподаването и са гаранция за бъдещото му възходящо развитие.

V. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата.

Мнението ми за дейността и постиженията на кандидата е подчертано положително. Оценявам високо работата му като изследовател, преподавателската му харизма и постижения, управленските му умения, обществената му ангажираност, както и заявените насоки на бъдещо развитие. Единствената препоръка, която мога да отправя към доц. Бочков, е да разшири публикациите си в международни издания и участието си в международни научни форуми и академични програми, за да получат опитът и постиженията му по-широк отзвук и признание. От това, което знам за работата на кандидата и след подаването на документите му за участие в този конкурс, е, че той не смята да ограничи академичните си занимания до постигането на този пореден връх в кариерата, а дава заявка за бъдещо развитие като изследовател.

В заключение искам ясно да заявя изключително високата си оценка за академичната дейност на доц. д-р Пламен Георгиев Бочков и предлагам той да бъде допуснат до избор по конкурса за професор от Академичния съвет на НБУ.

Дата.....

Подпис